

(nastavak iz prethodnog broja) - "Živi isključivo od slikarstva" - šta vi, gospodo, mislite, kako se živi od slikarstva? Vi ne znate da je Radočaj živeći od slikarstva (hrabro) bez ikakove stipendije, niti naše, pančevačke, gradske, niti državne, već jedino pomoću iz prehrane, gde se zagrebački prosjaci i nemoćnici hrane (gde sam i ja srkao čorbu koja ni nalik na banatsku pomiju za svinje nije), uz ričet i poparu, otišao na kolima za zarazne bolesnike u kužnu bolnicu u Zagrebu u odeljenje za trbušni tifus, dok smo mi, njegovi "gardisti", bili ubeđeni da boluje od tuberkuloze, međutim je on ustvari bolovao od srdobolje. Ipak je živeo bogato, jer pored jedne "stipendije" od zagrebačkog društva "Čovječnost" koja mu je mesečno dala 50 dinara živeo je k'o ptica u vazduhu - od vazduha, i k'o riba u vodi - od vode, i od mrvica hleba što je "sa stolova obijesnih bogataša" po podu ležalo.

Kako je da je, Radočaj je kao mladi umetnik proslavio Pančevo, jer mu je nagrađena slika, jedna među najboljima na VII jesenjoj izložbi Beogradskih umetnika. Beograd ga priznaje i sprema mu polako teren za egzistenciju i karijeru, a Pančevo će jednog dana da kaže: "Alal vera, ipak je naše Pančevo sila. Gle'te molim vas, šta smo MI u stanju da damo."

Ako bi Pančevo bilo neka sila, ono bi poslalo nekog iz opštine i kupilo istu sliku za budući muzej (Dom kulture), tako da bi mogao naš "Pančevac" da se ponosi Pančevom, a Pančevo bi mu sa otkupom slike, čija je cena 6.000 dinara, pomoglo, ne da se obuče za zimu, već da može bar po' godine na miru da radi na slikarskoj umetnosti.

Ovo što sad pišem verujem da je na mestu, jer ako se ova prilika propusti, mislim da smo izgubili jednog odličnog Pančevca, pa kad se pre četiri godine mogle za 7.000 dinara kupiti slabe slike nekog Tješića, mislim da bi mogli kupiti jednu PRVOKLASNU umetninu za manju svotu.

Tako bi TREBALO to da bude, ali i ovog puta to ni izbliza neće da bude, pa zato se težim da sam bar ja olakšao svoju savest ovim napisom o akademskom slikaru, g. F. Radočaju, mom prijatelju i kolegi".

Gore citirani apel čuvenog pančevačkog slikara, Milana Butozana, potvrđuje svima poznatu činjenicu da su umetnici oduvek bili najmanje cenjeni, a da je kultura u ovom društvu uvek bila skrajnuta do te mere da su pravi kvaliteti i veličine bili na prosjačkom štapu. Danas situacija u kulturi nije nimalo sjajnija od tadašnje - umetnici su za života necenjeni i neshvaćeni, a prava priznanja dobijaju posthumno. Moramo se zamisliti koliko je naš tradicionalno negativan odnos prema pravim kulturnim vrednostima i velikim talentima na kulturnom polju uticao na naše društvene i kulturološke probleme.